

Rating & Audit Kft.

Könyvvizsgáló Minősítő és
Finanszírozási Tanácsadó Kft.
Szombathely, Rákóczi F. u. 1.
Tel: (36-30) 9222-407 és (36-94) 511-300
rating.audit@t-online.hu
www.ratingaudit.hu
Szombathely, 2010.08.06.

A Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Független könyvvizsgálói jelentés 2010. évi költségvetési rendelet II. számú módosításáról

1. Általános bevezető rész

Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzata megbízása alapján az 1990 évi LXV. törvény 92/C § (2)-ben előírtak szerint felülvizsgáltam az Önkormányzat 2010. augusztus 6-i keltezésű, 2010. évi költségvetési rendelet II. számú módosítását. A felülvizsgálat az adatok valóságára, a jogszabályi előírások betartására és a pénzügyi helyzet vizsgálatára terjedt ki.

A könyvvizsgálatot

- A helyi önkormányzatokról szóló 1990 évi LXV. törvény (és annak módosításai) (Ötv.)
- az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (és annak módosításai) (Áht.)
- az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998(XII.30.) Korm. rendelet (Ámr.)
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (és annak módosításai)
- a 249/2000. (XII. 24.) sz. Korm. Rendelet (és annak módosításait) a költségvetés alapján gazdálkodó szervek beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeiről
- a vizsgálat körébe vont témákra vonatkozó kormányrendeletek és központi jogszabályok
- a Magyar Könyvvizsgálói Standardok figyelembevételével végeztem.

A vizsgálathoz szükséges adatszolgáltatást illetve a Könyvvizsgálói bizonyítékok dokumentációját a Polgármesteri Hivatal biztosította.

2. Részletes jelentés

A jogszabályi előírások betartása a törvényesség, különös tekintettel az eljárási szabályokra

A költségvetési rendeletervezetet írásos formában elkészítették, amelyet a közgyűlés részére történő előterjesztés előtt bizottsági egyeztetésre, véleményezésre megküldtek. Az összehívott bizottságok –a Költségvetési Szakmai Bizottság a Szociális Foglalkoztatási és Esélyegyenlőségi Bizottság a Városfejlesztési, -Üzemeltetési és Környezetvédelmi Bizottság és a Lakás Bizottság - tárgyalják az előterjesztést.

A költségvetési rendeleterv

A 2010. évre elfogadott költségvetési rendeleterv könyvvizsgálattal alátámasztott és egyetértő, így a már auditált költségvetés tartalmának, szerkezetének vizsgálata, valamint a változtatások okozta hatékonyság és célszerűség vizsgálata nem képezte e könyvvizsgálat feladatát, hanem az előterjesztett módosítások adatainak valódiságára, a jogszabályi előírások betartására terjedt ki.

Az adatok valódiságának ellenőrzése a Könyvvizsgálói Standardok előírása szerint került elvégzésre, amely szerint a könyvvizsgálat révén kellő bizonyosságot kell szerezni arról, hogy a pénzügyi kimutatás nem tartalmaz jelentős mértékű tévedéseket. A könyvvizsgálat magában foglalta a pénzügyi kimutatások ténytábláit alátámasztó bizonylatok szűrőpróbaszerű vizsgálatát. A könyvvizsgálói bizonyítékokhoz szükséges dokumentumokat rendelkezésre bocsátották.

A költségvetési rendeleterv módosításának számszaki adatai az ahhoz tartozó mellékletekben szereplő pénzügyi kimutatások adataival megegyezők. Az adatok bizonylatokkal alátámasztottak és azok indoklásra kerültek. A pénzügyi kimutatásokban a módosításokat a jogszabályi előírásoknak megfelelő soron szerepeltették.

A szöveges indoklás összhangban van a számszaki adatokat tartalmazó pénzügyi kimutatásokkal.

A Bevételi és Kiadási főösszeg összesen 33.454.047 e Ft.

Hitelfelvételi korlát betartása

A helyi önkormányzatokról szóló 1990 évi LXV. törvény 88 § (2)- (4) bekezdés előírásai határozzák meg a hitelfelvételi korlát összegét.

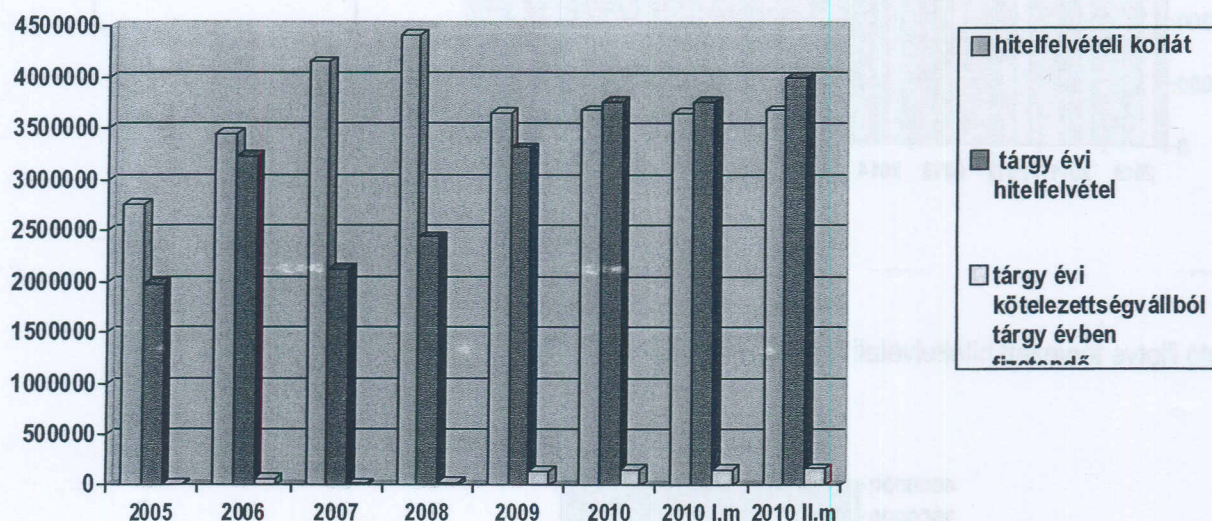
A helyi önkormányzat adósságot keletkeztető **éves kötelezettségvállalásának** (hitelfelvételének és járulékainak, valamint kötvénykibocsátásának, garancia- és kezességvállalásának, lízingjének) felső határa, a rövid lejáratú hitel tőke és kamattörlesztés, valamint a tárgy évi lízingdíj összegével csökkentett saját bevétel (korrigált saját bevétel) 70%-a és a megszűnt víziközmű-társulattól átvett még meg nem fizetett érdekeltségi hozzájárulások beszédéséből származó bevétel.

A saját bevétel ugyanezen törvény (az Ötv) szerint: a helyi adók, a helyi önkormányzat illetékbevétele, a kamatbevétel, a külön törvények szerint az önkormányzatot megillető bírság, az osztalékbevétel, azon önkormányzati vagyon bérbeadásából, haszonbérbeadásából, üzemeltetéséből, koncessziós díjából származó bevétel, amely ugyanazon vagyontárgyra vonatkozó felhalmozási, felújítási célú felhasználásra az önkormányzat kötelezettséget vállalt, valamint az önkormányzat egyéb sajátos bevételei.

A módosított előirányzat tervezet alapján a korrigált saját bevétel 5.257.954 eFt. Ennek 70%-a a hitelfelvételi korlát, amely 3.680.568 eFt.

A tárgyévi adósságot keletkeztető teljes kötelezettségvállalásból a 2010. évben fizetendő kötelezettség 162.059 eFt.

A hitelfelvételi korlát és a tárgyévben a költségvetésbe beállított adósságot keletkeztető teljes kötelezettségvállalás, valamint ebből a kötelezettségvállalásból a tárgyévben fizetendő kötelezettség arányát és értékeit az alábbi grafikon, illetve táblázat mutatja:

adatok: ezer Ft

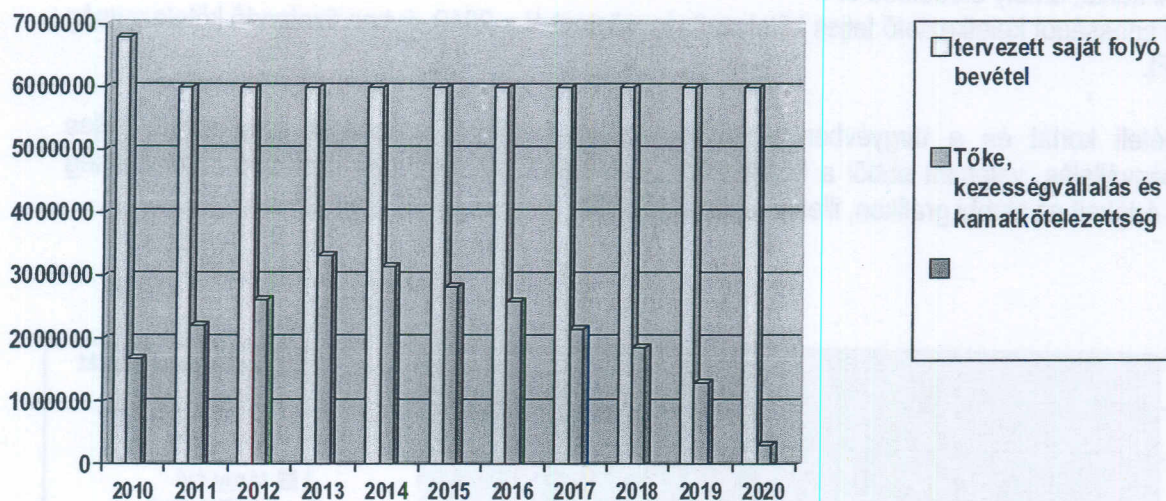
	2005 eredeti	2006 eredeti	2007 eredeti	2008 eredeti	2009 eredeti	2010 eredeti	2010 I. mód	2010 II. mód
Hitelfelvételi korlát	2.762.628	3.455.883	4.150.547	4.417.078	3.659.303	3.679.592	3.654.846	3.680.568
Kötelezettségvállalás Hitel + Kamat (1)	1.970.740	3.234.122	2.129.910	2.441.100	3.315.875	3.759.660	3.759.660	3.995.660
Tárgy évben kel. kötváll-ból tárgyévi köt. (2)	14.270	58.850	19.320	31.500	140.875	159.660	159.660	162.059
Arány (1)	71%	94%	51%	55%	91%	102%	103%	109%
Arány (2)	0,5%	1,7%	0,5%	0,7%	3,8%	4,3%	4,4%	4,43%

A hitelfelvételi korlát és a tervezett hitelfelvétel valamint kamatfizetési kötelezettség aránya (Arány (1)) a 2009. évi eredeti költségvetéshez viszonyítva jelentősen nőtt. Ennek oka a hitelfelvétel jelentős növekedése.

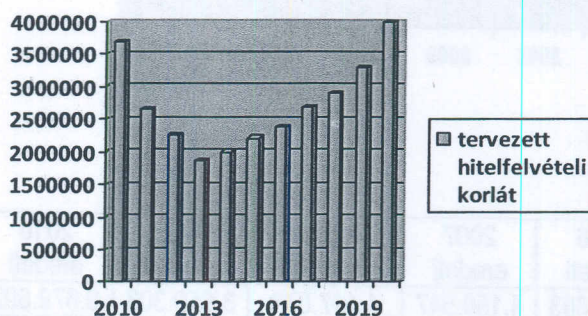
Nőtt a tárgy évben keletkezett kötelezettségvállalásból a tárgy évi kötelezettség aránya (Arány (2)). Ennek oka elsősorban az előzőekben említett hitelfelvételből keletkező kamatkötelezettség növekedése.

W

A hitelfelvételek jövőbeli hatásának vizsgálata.

A várható illetve tervezett hitelfelvételi korlátok alakulása a jövőben:

A diagramból látható, hogy a várható tervezett saját bevétel fedezetet nyújt a már felvett hitelek visszafizetési kötelezettségeire, illetve a kezességvállalások összegére, mivel a tervezett hitelfelvételi korlát értéke pozitív¹.

Pénzügyileg a legterheltebb időszak a 2012-2013-2014-2016 évek. Fontos szem előtt tartani, hogy az itt vizsgált pénzügyi mutatók nem tartalmazzák a 2011 év és azt követő időszakra vonatkozó esetleges fejlesztési és működési forráshiány miatti igényeket.

¹ Ugyanis a tőke-, kamat törlesztések és kezességvállalások a vizsgált években az adott évi korrigált bevételben kerültek figyelembe véve, ami azt jelenti, hogy az adott évi hitel tőke kamat fizetési kötelezettségekkel csökkentve van már a tervezett saját folyó bevétel.

Az előzőekben leírtak alapján megállapítható, hogy a közgyűlés elé terjesztett jelen költségvetési rendeleterv megfelel a hitelfelvételi korlát betartására vonatkozó előírásoknak illetve azok értelmezésének. Ugyanakkor a diagramból jól látszik a több éve tartó kedvezőtlen tendencia, ami figyelmeztet a növekvő pénzügyi kötelezettségekre és kockázatokra és az ebből adódó szűkülő lehetőségekre.

Pénzügyi helyzet értékelése

Makrogazdaság

„A világgazdaságban véget ért a recesszió, megkezdődött a kilábalás. A javulás azonban nem egyenes vonalú, számos szerkezeti probléma nem oldódott meg. E problémák - például a számos országban felduzzadt államháztartási deficit és államadósság - részben az eddigi válságkezelés következményei (rossz magánadósságból államadósság lett), részben azonban a globális világgazdasági átrendeződés velejárói. Ez az EU szempontjából mindenekelőtt a tartósan romló versenyképességben jelenik meg, ami főleg az integráció és a piaci verseny elmélyítésének politikai (nemzeti) akadályaiiban, a jóléti rendszerek túl magas terheiben, az elhanyagolt innovációs képességben és mindezek nyomán a romló foglalkoztatási helyzetben nyilvánul meg.”

„A finanszírozási válság időszakában kialakult kényszerek - mivel a folyó egyensúly szempontjából 2009-ben Magyarország a legjobbak közé került - a magyar gazdaságpolitika számára 2010 és 2012 között várhatóan enyhülnek, így az IMF közvetlen szerepvállalása 2012-ben megszűnhet. (A jelentős külső eladósodottság és a külföldi befektetőknek az államadósság finanszírozásában betöltött szerepe miatt azonban a sérülékenység fennmarad.)

A külső és belső egyensúly európai összehasonlításban kiemelkedően kedvezően alakul. Az államháztartási hiány 2010-ben 4% körül lesz, majd valószínűleg már 2011-ben, de 2012-ben mindenképpen 3% alá kerül. Az államadósság pályája fenntartható irányba változik, 2009-2010-ben 80% alatti-körüli szinten tetőzik, majd fokozatosan csökken.”

„A magyar gazdaság 2010-ben még az ún. maastrichti kritériumok egyikének sem felel meg (bár a ciklikusan igazított államháztartási hiány már 3% alatt van), de 2012-re már a kritériumok jelentős része teljesíthető, a teljes megfelelés 2013-ra várható”²

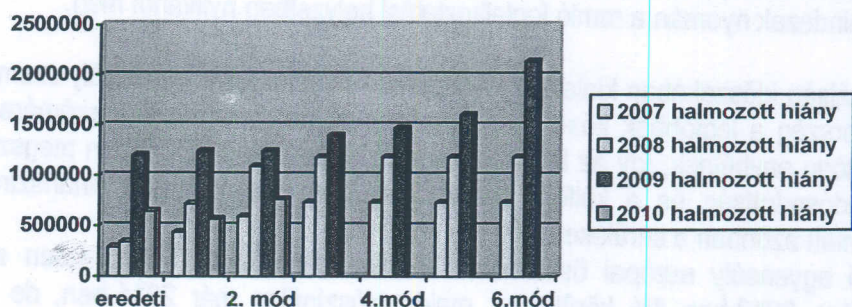
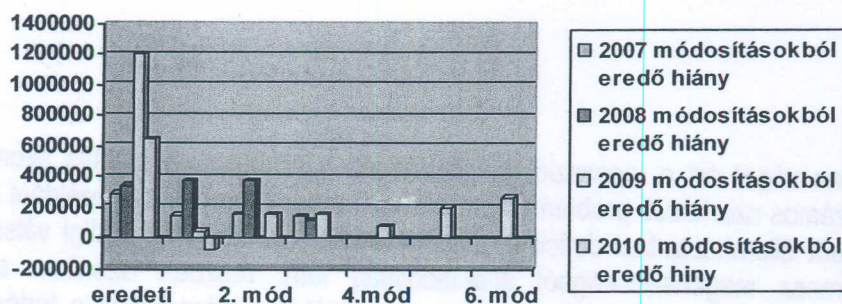
² <http://www.gki.hu/hu/individual/midterm/midterm100629.html>

4

Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzat 2010. évi Költségvetési rendelet II. sz. módosításának tervezete

A költségvetési rendeletterv módosítását úgy készítették el, hogy a költségvetés továbbra is deficitese, a tervezett kiadások és bevételek egyensúlya idegen forrásokkal biztosított. Az előterjesztés többletkiadást tartalmaz, ennek forrása: hosszúlejratú hitel.

A 2010. és a 2007-2009. évek finanszírozási hiánya³ összehasonlítva, amely a működést biztosítja, diagrammon szemléltetve a következő:

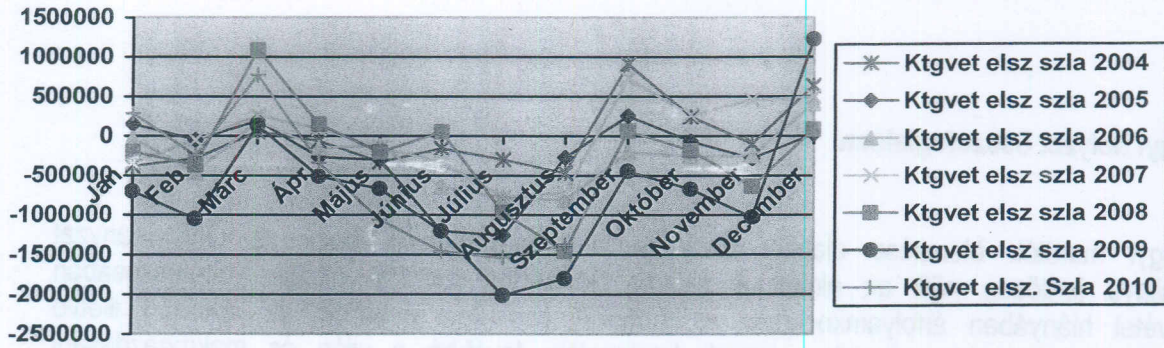

Látható, hogy a halmozott hiány eredeti összege az előző évhez viszonyítva csökkent, de még mindig magasabb, mint az azt megelőző években. Mindebből következtethető, hogy az önkormányzat pénzügyi kockázata és a következő évek működésének bizonytalansága magas.

Az évközi cash-flow helyzetet a pénzforgalmi bankszámla hó végi egyenlegei jelzik. A grafikon alkalmas a cash-flow tervezésre. 2010 évben, illetve 2004 - 2009 év ugyanezen időpontjaihoz viszonyítva az alábbiak szerint alakult:

³ csak a működési forráshiány, a fejlesztési hiány nem. Az előző évi módosítások mutatói korrigálva lettek a közgyűlés által ténylegesen elfogadottakkal

4

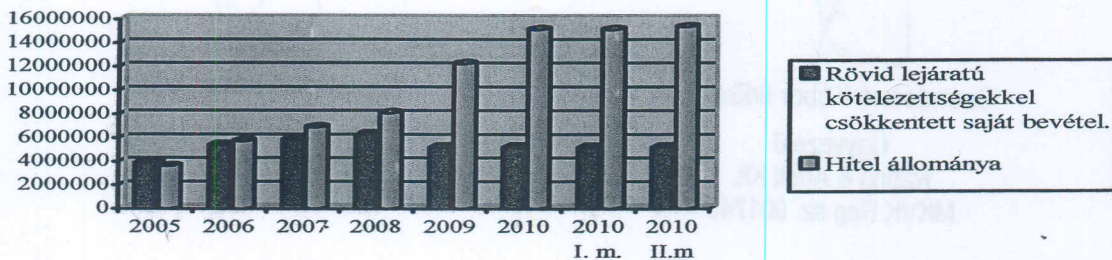
Jól látható, hogy trendjében hasonlóan alakult minden év hó végi állománya csupán a volatilitásban van eltérés. A pénzügyi helyzet éves tendenciája alapján megfigyelhető, hogy március, szeptember és december hónapokban a legjobb a cash-flow helyzet. Ez továbbra is összefüggésben van a vállalkozások adó (iparüzési adó) fizetési kötelezettségével.

A pénzügyi helyzet biztonságát, illetve a bonitást jellemző további fontos mutató a rövid lejáratú hitel tőke és kamattörlesztés, valamint a tárgy évi lízingdíj összegével csökkentett saját bevétel (korigált saját bevétel) és a hitelállomány⁴ aránya, amely megmutatja, hogy hány év korigált saját bevételéből lehet törleszteni a hitelállományt. A mutató akkor jó természetesen, ha minél kisebb ez a szám. Ezt a következő táblázat és oszlopdiaagram szemlélteti a 2005-2010 évre:

Az adósságállomány és korigált saját bevétel aránya és változása

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2010 I.m	2010 II.m
Tervezett év végi Hitelállomány	3 623 277	5 738 923	6 907 572	8 099 872	12 238 598	15 125 168	15 125 168	15361168
Rövid lej.Köt-gel csökk.Saját f.bevétel	3 946 612	5 456 587	5 929 353	6 310 112	5 227 576	5 256 560	5 221 208	5 355 555
arány (év)	0,9	1,1	1,2	1,3	2,3	2,9	2,9	2,9

A következő diagramm szemléletesen mutatja az önkormányzat hitelállományának növekedését, amelyből szintén a jövőbeni pénzügyi kockázatok növekedésére lehet következtetni. Ez rávilágít a hitelfelvételi korlát hiányosságaira is.

⁴ Év végi hitel állománnyal számolva.

A pénzügyi helyzet összefoglalóan

A pénzügyi mutatók elemzése alapján továbbra is megállapítható, hogy az Önkormányzat hitelállománya jelentősen nőtt az elmúlt 4 évben. Devizában fennálló hitelek vonatkozásában devizabevétel hiányában árfolyamkockázat áll fenn. A cash-flow pozíciók, az adósság illetve kötelezettségek aránya és nagysága, annak tendenciája továbbá a világ és makrogazdasági folyamatokban rejlő bizonytalanság, a bankok kockázatvállalási hajlandóságának csökkenése a hitelhez jutás költségeinek megemelkedése a hitelképesség és a pénzügyi stabilitás szempontjából egyre növekvő kockázatokra hívja fel a figyelmet.

Véleményem szerint amíg a kiadási többlet bevételi forrása szerződés alapján biztosított hitel, és a hitelfelvételi korlát figyelembevételével számított mutatók megfelelnek az adósságszolgálat törvényi előírásainak, addig a rövidtávú fizetőképesség biztosított.

Könyvvizsgálói vélemény

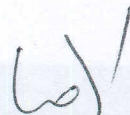
A Képviselőtestület elé terjesztett költségvetési rendelettervezet módosításában szereplő adatok valóságosak és megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Minden lényeges összefüggést a valóságnak megfelelően mutat be és az alkalmazott eljárások megfelelnek az előírt követelményeknek.

Véleményem korlátozása nélkül felhívom a figyelmet arra, hogy a 2010. évre tervezett hitelfelvétel jelen időpontig nincs szerződéssel biztosítva. Ezáltal az Önkormányzat pénzügyi helyzetének illetve fizetőképességének **kockázatai jelentősek.**

Szombathely, 2010. Augusztus 06.

Csenedesné Kóbor Ildikó
Ügyvezető
Rating & Audit Kft.
MKVK Reg sz. 001746

Csenedesné Kóbor Ildikó
Bejegyzett könyvvizsgáló
MKVK szám: 002275